

V senatu farsa brez primere

DUŠAN UDOVIČ

Še vedno se ukvarjamo z Berlusconiem. Ne zato, ker bi nas to zabavalo, temveč zaradi farse, ki smo jo prisiljeni spremljati v parlamentu. Senatorji Ljudstva svobode skušajo na vse načine zavleči razpravo o izključitvi Berlusconija iz parlamenta, ki bi morala po dokončni obsodbi biti samoumevna. Predsednik senatne komisije in poročevalec Andrea Augello, Berlusconijev privrženec je včeraj nanizal kakih sedemdeset strani dolgo uvodno poročilo z navajanjem pravnih vprašanj, »ki bi jih bilo treba poglobiti«.

Poskus zavlačevanja je očiten, po dobro preizkušeni taktiki, ki jo Cavaliere že dve desetletji z vojsko odvetnikov uporablja vsakokrat, ko ga sodniki stisnejo v kot. Vzporedno se krepijo odkrite grožnje njegovih političnih pretorijancev, da bo vlada padla, če bo izključen iz parlamenta. Vlado bi Berlusconi najbrž že spodnesel, saj so zanj sondaže ob morebitnih skorajšnjih volitvah še vedno ugodne. Po ocenah mnogih komentatorjev ga je pred tem zadržala njegova družina, ko je ugotovila nevaren padec vrednosti delnic njegovih podjetij.

Vzporedno potekajo tudi vrstah leve sredine, predvsem Demokratske stranke, bolj ali manj prikriti poskusi, da bi se za Berlusconija našel nekakšen kompromis, da ostane Lettova vlada v sedlu, ker bi bil njen padec za državo katastrofa. Zaskrbljenost za usodo države je razumljiva, a naj bo jasno: če bi se v resnici zgodilo kaj takega, bi bil to za levo sredino samomor.

RIM - Začetek razprave o izključitvi obsojenega Berlusconija iz senata

Taktika LS je zavlačevanje

TRST, DOBERDOB - Novo šolsko leto Včeraj začetek pouka na več slovenskih šolah

TRST, DOBERDOB - Poletne počitnice so nepreklicno mimo, saj se je včeraj začel pouk za večje število slovenskih vrtcev in šol na Tržaškem in Goriškem. Tako so na Tržaškem s poukom začeli na večstopenjskih šolah pri Sv. Jakobu, Sv. Ivanu in v Nabrežini, občinskem vrtcu v Šempolaju ter na Liceju Franceta Prešerna in Izobraževalnem zavodu Jožefa Stefana, medtem ko so na Goriškem, kjer so uvedli tudi elektronske dnevnike, v klopi sedli učenci Večstopenjske šole Doberdob.

Na 4. in 13. strani

RIM - Komisija italijanskega parlamenta, pristojna za vprašanja imunitete, je začela razpravo o morebitni izključitvi bivšega italijanskega premiera Silvia Berlusconija iz senata. Zaradi zavlačevanja poslancev Berlusconijeve stranke Ljudstvo svobode bi sicer do končnega glasovanja v senatu lahko minilo kar nekaj časa. Seja se je včeraj začela z zelo dolgo izjavo, ki jo je Berlusconi v obrambo podal senator njegove stranke Ljudstvo svobode Andrea Augello. Komisija naj bi po nekaterih napovedih odločitev o tem, ali bo Berlusconi izgubil poslansko imuniteto, sprejela do konca septembra, po drugih napovedih pa že danes. Nato pa bo sledilo še glasovanje na plenarnem zasedanju senata.

Na 11. strani

SREČANJE DS Gianni Cuperlo v boju za tajniško mesto

TRST - V boj za mesto vsedravnega tajnika Demokratske stranke se je podal tudi 52-letni Tržačan Gianni Cuperlo, poslanec v rimskem parlamentu, ki se je včeraj na pobudo mladih in manj mladih pristašev srečal z volivci. V nabito polni kavarni Tommaseo se je zaustavil pri vprašanju gospodarske krize, odgovornosti politike, potrebi po kongresu, odnosu z desnico in s tekmecem Renziem.

Na 5. strani

BAZOVICA 2013 - Na proslavi prvič tudi nagovor tržaškega župana

Trst je osvobodila tudi kri bazoviških junakov

TRST - Solidarnost, ohranjanje spomina na zgodovino in na tragedije prejšnjega stoletja, svoboda idej in kulture, enakost med enakimi. Še mnogo podobnih misli smo lahko slišali na nedeljski osrednji proslavi na bazovski gmajni, kjer se je okrog tisoč ljudi zbralo, da bi se spomnilo na štiri bazoviške junake. Med njimi je bil prvič tudi tržaški župan, Roberto Cosolini, slovensko vlado pa sta zastopala minister Grilc in ministrica Komel.

Na 3. strani

Za Gabrovca tožilec predlaga arhiviranje

Na 2. strani

Volja ljudi ob meji močnejša od nesoglasij

Na 5. strani

Na Goriškem čezmejno sejensko območje

Na 12. strani

Goriška občina prisiljena rezati stroške

Na 12. strani

SIRIJA Mednarodni nadzor za kemično orožje?

WASHINGTON - Ruski zunanji minister Sergej Lavrov je pozval sirijski režim, naj prepusti svoje kemično orožje mednarodnemu nadzoru in tako prepreči možnost ameriškega vojaškega napada na Sirijo. To je dejal v pogovoru s sirijskim kolegom Validom al Mualemom v Moskvi, ki je ruski predlog pozdravil. Naj pristane na predlog, je Damask pozval generalni sekretar ZN. Lavrov je Sirijo pozval, naj svoje kemično orožje prepusti mednarodnemu nadzoru, orožje pa naj bo potem uničeno.

Na 11. strani

Trgovinska zbornica Videm vas pričakuje!

Od 12. do 15. septembra 2013

FRIULI · DOC

VINA · JEDI · DOŽIVETJA · RAZGLEDI

Pridite, odkrijte in uživajte v vseh okusih edinstvene dežele.

JESENI JE POCENI

MESNICA IN DISKONT PIVKA V SEŽANI

Ugodne cene svežega perutninskega mesa Pivka in rdečega mesa slovenskih dobaviteljev ter dnevno sveže pečeni piščanci in svinjske krače!

- PLJUČNA PEČENKA, sveža 21,90 €/kg
- ROSTBIF, sveži 10,90 €/kg
- SVINJSKA REBRA, sveža 4,99 €/kg
- PIŠČANČJA STEGNA, sveža 2,69 €/kg
- PIŠČANČJI FILE, sveži 5,99 €/kg
- PIVKA PIŠČANČJE HRENOVKE, 200 g 0,89 €/kos

Akcija traja do 31. oktobra 2013.

Mesnica in diskont Pivka, Partizanska ul. 70, Sežana
 Urnik: pon.-pet.: 7.30 - 18.30, sob.: 7.30 - 13.00.
 Tel.: (00386) 0592 51 660

NOVA GORICA - Na obisku Pozitivna Slovenija z Bratuškovo na čelu

Premierki predstavili ključne razvojne načrte

Srečanja s premierko Alenko Bratušek se je udeležil tudi goriški župan Ettore Romoli

BUMBACA

NOVA GORICA - Na dnevnem redu včerajšnjega obiska stranke Pozitivna Slovenija v Novi Gorici je bilo tudi srečanje z župani goriške regije, pridružil se jim je tudi kolega iz Gorice, Ettore Romoli. Vodstvu stranke, premierki Alenki Bratušek, ministrom in poslancem so župani predstavili ključne načrte za razvoj regije v prihodnjih letih, predsednik EZTS GO, Robert Golob, ki je obenem podpredsednik pozitivne Slovenije, pa je še posebej izpostavil ključne projekte, ki bi jih kazalo uresničiti s pomočjo tega čezmejnega združenja, ki vključuje občine Nova Gorica, Gorica in Šempeter-Vrtojba. »Trenutno je porodnišnica najbolj znan problem, ki bi se lahko reševal preko našega združenja,« je izpostavil Golob.

»Župani dobro sodelujemo in rešujemo skupne probleme. V bližnji prihodnosti planiramo preko 100 milijonov evrov investicij v tej regiji. Po statističnih podatkih imamo najmanjšo brezposelnost, a potrebno je ukrepati, še preden se to spremeni. Zaradi Hita Novi Gorici grozi socialna bomba. Hit pa bi bilo potrebno povezati s privatnimi investitorji in omogočiti podjetju, da se normalno razvija,« je povedal novogoriški župan Matje Arčon.

»Predsednica vlade je danes dobila praktično soglasno zavezo s strani vseh treh županov: Arčona, Turka in Romolija, da si vsi trije želijo, da se preko tega združenja začne pospešeno usmerjati denar, ki je že tako na voljo iz evropskih sredstev, za cilje in razvoj tega območja. Gre za isti denar, a bistveno bolj učinkovito porabljen in naložen. Kako reševati probleme, ki so danes, tukaj, ki tukajšnje prebivalstvo zelo prizadene. Zadeva je zelo aktualna prav v teh dneh,« je premierki dejal Golob.

Težava, ki bi se lahko reševala preko EZTS GO, in ki je trenutno najbolj znana, je vprašanje čezmejnega porodnišnice. »Problem zadeva obe državi, reševal se bo pa učinkovito na eni lokaciji, kjerkoli že. Znotraj okvira sedanjih nacionalnih zakonodaj je problem nerešljiv,« pravi Golob, ki poudarja, da bosta v primeru neukrepanja obe porodnišnici »počasni najverjetneje ukinjeni«.

»Če pa bi ukrepali, bi pa lahko dobili na tem območju eno najmodernejših porodnišnic, ki bi združevala najboljše iz obeh svetov, v tem primeru iz Gorice in iz Nove Gorice oz. Šempetra. Časa za ukrepanje je zelo malo, morda še par mesecev. Že v teh dneh potekajo sestanki glede čezmejnega sodelovanja. Mesto za tako rešitev mora biti praktično sprejeto že v četrtek na srečanju na nivoju države in Furlanije-Juljske krajine glede bodočih projektov čezmejnega sodelovanja Itali-

ja-Slovenija,« nadaljuje Golob. Nato, pravi, je na voljo le še pet mesecev, da se idejo podrobno razdeli. »V roku petih mesecev mora biti stvar predložena Evropski komisiji. Če ne uspemo, je za naslednjih 7 let stvar zaključena,« pristavlja Golob. Glede možne lokacije je še omenil, da se razmišlja o različnih variantah. »Naj-

bolj logična lokacija sploh za del, ki bi bil kirurško povezan, je Šempeter, vendar porodnišnica ni samo to, je marsikaj več. Tukaj se lahko išče različne možnosti, take, ki bi potem zadovoljevale tudi politična razmišljanja z obeh strani meja,« zaključuje predsednik EZTS.

Katja Munih

SSK - Aktualna vprašanja na zasedanju deželnega tajništva stranke

Za reforme, ki udejanjajo tudi zaščitna določila za narodne manjšine

NABREŽINA - Reforme, ki zadevajo različna področja javne uprave in evropske ter občinske volitve v letu 2014 so bile glavne teme zasedanja deželnega tajništva stranke Slovenske skupnosti, ki je potekalo v torek, 3. septembra v Nabrežini. S poročilom deželnega tajnika SSK Damijana Terpina in deželnega svetnika Igorja Gabrovca, ki sta se pred kratkim udeležila srečanja tajništva deželne, levo-sredinske večine, so se člani deželnega tajništva slovenske stranke seznanili z vsebinami reform, ki jih pripravlja deželni odbor predsednice Debore Serracchiani. Skupna nit pri vseh reformah je v prvi vrsti racionalizacija, ki bo še najbolj zapletena pri zdravstvu, ki zaobjema 60% celotnega deželnega proračuna.

Kot piše v tiskovnem sporočilu se SSK zaveda, da je trenutno stanje zelo pogojeno od splošne gospodarske krize, iz katere izhaja znatno znižanje davčnega priliva in posledično večje težave pri nujenju javnih storitev. Zaradi tega je smotno, da se strukture deželne in krajevne javne uprave prilagodijo, da se socialni nivo ne zniža in ne bodo prizadeti predvsem šibkejši in revnejši sloji. Vseka-

kor pa bo potrebno upoštevati tudi prisotnost narodnih manjšin in jezikovnih skupnosti, katerim je nujno zagotoviti visoko raven zaščite. V tem smislu bo pomemben način, po katerem bo izpeljana reforma glede omejenega števila županskih mandatov in obstoja pokrajin. Kakor tudi ne bo mogoče mimo upoštevanja slovenskih občin v goriški, tržaški in videnski pokrajini, kjer je figura župana še toliko bolj pomembna. Glede pokrajin pa je deželno tajništvo stranke potrdilo stališče, da so te krajevne avtonomije zelo pomembne za politično predstavništvo slovenske manjšine in je to potrebno upoštevati, da ne bo ravno to prizadeto, kakor se je že zgodilo.

SSK podpira predlog, da bi deželni volilni zakon predvideval tudi ločene preference glede na spol. Ocenjuje pa povsem umestno, da se pri tem upošteva tudi možnost ločene preference glede na pripadnost narodni manjšini ali jezikovni skupnosti, ki jih dežela FJK priznava.

SSK je začela z analizo političnega stanja v posameznih slovenskih občinah na goriškem, tržaškem in videnskem, kjer bodo naslednje leto volitve. Stranka bo pri-

pravila nekaj skupnih programskih točk, na katerih bodo potem krajevne sekcije izpeljale posamezne volilne programe. SSK bo pri tem še vedno dosledna pri predlogu, da se model skupnega upravljanja razširi tudi na tiste občinske uprave, ki tega niso še udejanile. S skupnimi močmi je namreč bistveno boljše upravljati krajevne uprave in razdeljevanje na stare ideološke razlike nima več nobenega smisla.

Deželno tajništvo je tudi sklenilo, da se bo SSK tudi tokrat aktivno udeležila evropskih volitev, ki bodo potekale vzporedno z občinskimi volitvami v letu 2014. V tem smislu je stranka v stiku z južno-tirolsko SVP, s katero je redno in uspešno sodelovala. V kratkem pa bo prišlo tudi do srečanja vodstev za politične in operativne smernice za volilno kampanijo. Glavna skrb SSK bo v teh mesecih izbira slovenskega kandidata, ki bi slovensko narodno skupnost v FJK zastopal na listi SVP. SSK si bo pri tem prizadevala, da pride do ugledne in reprezentativne kandidature in je pri tem odprta tudi za morebitne predloge od zunaj.

DEŽELA - Povračila stroškov

Javni Tožilec Frezza za Igorja Gabrovca predlaga arhiviranje

TRST - Za podpredsednika deželnega sveta Igorja Gabrovca (SSk) in deželnega svetnika Roberta Novellija (LS) se sodna preiskava glede povračila stroškov, v katero so bili vpleteni skoraj vsi deželni svetniki iz prejšnjega mandata, zaključuje s predlogom arhiviranja. Tako je sklenil javni tožilec Federico Frezza, potem ko je prejšnji teden ločeno zaslusal oba svetnika. Frezza je svoj sklep sporočil sodniku za predhodne preiskave.

Igor Gabrovec je o sklepu včeraj zvedel iz medijev in je v tiskovnem sporočilu izrazil zadovoljstvo. Povedal je, da gre za prvo dobro novico po dolgih mesecih. Zahvalil se je odvetniku Luci Pontiju za pravno pomoč, spomnil pa se je tudi vseh tistih, družinskih članov, prijateljev in sodelavcev iz vrst večine in manjšine, ki so mu v zadnjih mesecih stali ob strani. Obenem je Gabrovec izrekel solidarnost vsem tistim kolegom, ki še vedno v dobri veri čakajo, da pojasnijo svoj položaj kar zadeva kočljivo vprašanje povračila stroškov v deželnem svetu.

Igor Gabrovec

Gabrovec je v svoji izjavi dodal, da enostavna hipoteza o krivdi, jamstveno obvestilo in tudi sama obtožnica pomenijo le etape v sodnem procesu. Nihče si pri tem ne more privoščiti luksuza, da prehitve sodnike in domnevo o nedolžnosti, ki je steber omikane družbe. Podpredsednik je izrazil upanje, da se bo grdo poglavje, ki je pretreslo deželno politiko, zaključilo čimprej in bo javnim upraviteljem povrnjeno dostojanstvo.

KOPER - Če bo vreme dopuščalo

Za danes napovedana vaja zračne obrambe

KOPER - Posadka hitre patroljne ladje HPL 21 se bo predvidoma danes dopoldne urila v postopkih zračne obrambe, pri tem pa bodo koprski zaliv v nizkih preletih na višini med 60 in 150 metri preletavala letala PC-9M Hudournik.

Če vremenske razmere (napovedi niso optimalne) ne bodo omogočale varne izvedbe, bodo vajo izvedli v četrtek, so sporočili z ministrstva za obrambo (Mors). Urjenje postopkov zračne obrambe, ki bo potekalo predvidoma med 10.30 in 11. uro, je sicer eden od osnovnih taktičnih postopkov, ki jih izvajajo posadke ladij 430. mornariškega divizion, so še pojasnili na Morsu.

Po napovedih Agencije RS za okolje bo danes vreme spremenljivo do pretežno oblačno. Ponekod v zahodni in osrednji Sloveniji bodo občasno še manjše krajevne padavine, deloma plohe. Ob morju bo začel pihati jugo, ki se bo proti večeru nekoliko okrepil. V noči na sredo nas bo zajela vremenska fronta, v četrtek pa bo spremenljivo do pretežno oblačno, še se bodo pojavljale krajevne plohe.

VREME - V Čedadu in Pordenonu

V Furlaniji neurja z zračnimi vrtinci

ČEDAD - Močno deževje je včeraj popoldne na območju Čedadu povzročilo več problemov v prometu. Zaradi velike količine vode so bili poplavljeni nekateri cestni odseki. Cestna uprava je odredila zaprtje nekaterih podvozov, ki zaradi visoke vode niso bili prevozni. Cestne odseki bodo ponovno odprli, čim bodo odpravljene posledice nalivov. Do tega bi lahko prišlo že v teku današnjega dne.

Slabše je včeraj šlo pordenonski pokrajini, kjer se je v noči naponedeljek razbesnela nevihta z zračnim vrtincem, ki je ruval drevesa in krajevne napise in oznake. Samo dejstvu, da se je vihar zgodil ponoči, gre pripisati, da bi bilo človeških žrtev, je poudaril pordenonski župan.

BAZOVICA - V nedeljo osrednja proslava v spomin na štiri junake

Bazovska gmajna kot skupen prostor spominjanja in sožitja

Govora v celoti na www.primorski.eu

Pogled na nedeljsko množico na bazovski gmajni

KROMA

BAZOVICA - Spomin in spoštovanje štirih mladeničev, ki jih je 6. septembra 1930 ob 5. uri in 43 minut fašistični eksekucijski vod ustrelil na kraški gmajni pri Bazovici, sta po več kot osmih desetletjih še vedno živa. Borili so se za boljši jutri naše skupnosti, proti nasilju in represiji.

Solidarnost, ohranjanje spomina na zgodovino in na tragedije prejšnjega stoletja, svoboda idej in kulture, enakost med enakimi. Še mnogo podobnih misli smo lahko slišali na nedeljski osrednji proslavi na bazovski gmajni, kjer se je zbralo okrog tisoč ljudi (približno toliko kot prejšnja leta), da bi se skupaj spomnili na štiri heroje, ki v zavesti marsikoga, ne bodo nikoli umrli.

Proslavo, ki sta jo povezovala Kim Furlan in Matija Kralj, so uvedli pevci Tržaškega partizanskega pevskega zbora Pinko Tomažič pod vodstvom Pie Cah in godba Viktor Parma iz Trebč pod taktirko Luke Carlja. Predsednik Odbora za proslavo bazovski junakov Milan Pahor je v uvodni besedi poudaril pomen umestitve Bazovice v italijanski spomin protifašizma. Med drugim je omenil, da bi moral spomenik bazovski junakom postati spomenik državnega pomena; do openskega streljšča, ki je posvečeno petim ustreljenim na procesu decembra leta 1941, pa bi moral biti omogočen prost dostop.

Med množico, ki je spremljala svečanost, so bili tržaški župan Roberto Cosolini, ministrica vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu Tina Komel, minister za kulturo RS Uroš Grilc, državni sekretar Boris Jesih, veleposlanik RS v Rimu Iztok Mirošič, konzulka RS v Trstu Eliška Kersnič Žmavc, poslanka Tamara Blažina ter predstavniki krovnih organizacij SKGZ in SSO, okoliških občin, tržaške pokrajine ter dežele FJK. Zbranim na gmajni se je pridružilo lepo število (okrog 450) udeležencev tradicionalnega pohoda v organizaciji planinskih odsekov ŠZ Slova, SK Devin ter SPDT. Na častni straži so med proslavo stali taborniki Rodu modrega vala in skavti SZSO.

Tistim, ki trdijo, da je treba mesto Trst šele osvoboditi, je tržaški župan Roberto Cosolini v svojem pozdravu jasno povedal, da je Trst svobodno mesto. Osvobodila ga je kri bazovski junakov in vseh, ki so se borili in bili žrtve nasilja: danes nas ščiti ustava, ki je nastala prav iz upora in antifašizma. Župan je postavil v ospredje tudi pomen spomina na tragedije dvajsetega stoletja in poudaril važnost medkulturnega sodelovanja med italijansko in slovensko stvarnostjo zlasti v mestu Trst; zlasti danes, ko sta v demokratični in združeni Evropi solidarnost in spoštovanje vedno bolj zaščiteni vrednosti.

Pred mikrofonom je nato stopil minister za kulturo RS Uroš Grilc: »Morda se lahko bazovski četverci najlepše priklo-nimo s tem, da imamo pred očmi dostoj-

Marko Kravos

KROMA

Dario Matiussi

KROMA

janstvo, ki so ga s svojimi odločitvami nosili kot ljudje. S tem so dokazali tako svojo človečnost kot razsodnost in v tem je njihova velika moralna zmaga nad svojimi krvniki.«

Glavna govornika sta bila letos italijanski zgodovinar iz Gradišča Dario Matiussi in slovenski pesnik Marko Kravos. »Štirje bazoviški junaki, ki se jih danes spominjamo, so se odločili za ekstremno dejanje poguma, da bi se zoperstavili fašističnemu režimu, ki je imel za cilj, da uniči vsakršno sled njihove narodne identitete«, se je Dario Matiussi v svojem posegu osredotočil zlasti na pomen, ki ga je imel odpor tisočih mladih ljudi, ki so se borili za lastni jaz. »Njihova gesta je bila znak ponosa in spodbuda k upanju«, je še dodal in v nadaljevanju pozval, da bi morali vsi nositi v sebi čut dolžnosti, da ne pozabimo na zgodovino; ob tem se moramo

vsak dan truditi, da bi vrednote, ki nas spominjajo na junake, ki so žrtvovali svojo mladost, posredovali tudi novim generacijam. Na grozote nas lahko spominja tragedija ob razpadu bivše Jugoslavije, a tudi nasilje in nestrpnost, ki sta tudi danes v našem prostoru marsikje prisotni. »Gojiti kulturno dediščino spoštovanja mora biti cilj vseh, ne samo javnih ustanov in šol, ampak tudi nas, ki vzgajamo svoje otroke. Ko bomo to naredili, bomo lahko prepričani, da smo se bazovski junakov spomnili na pravi način«, je zaključil.

Marko Kravos je postavil v ospredje pomen vsakoletnega zahajanja na bazovski gmajni, »na skupni prostor, na kraj, kjer ljudje usklajujemo svoje občutke in upe, kjer se spogledamo, ker želimo vedeti drug za drugega. Samo to je kruh sožitja, to je ključ v prihodnost za mikrokozmos med Krasom in morjem in za planet Zem-

TABORNI OGENJ - Skupaj taborniki iz Trsta-Gorice, Ljubljane in Sežane Zgled in ideali bazoviških junakov se prenašajo na mlade generacije

BAZOVICA - Taborniki so letošnji ogenj na predvečer proslave za bazoviške junake obarvali nekoliko drugače. Novost je bil zlasti slavnostni govor, ki ga je starosta Andrej Marušič zaupal Andreju Leniču iz rodu Samorastnikov iz Ljubljane, ki že vrsto let obiskuje Bazovico. Bazoviški junaki, njihova mladost, ki jim je bila ukradena, njihov pogum, spoštovanje, ki ga imajo do njih mladi, ki živijo danes ... Te in še mnoge misli in vrednote niso doma le pri Rodu modrega vala. Poleg Samorastnikov so prišli tudi taborniki Rodu kraških jrt iz Sežane. Ob prijetnem vzdušju je bil taborni ogenj tudi trenutek druženja in čezmejnega sodelovanja. Novost so predstavljale tudi recitacije: tokrat so taborniki ob petju pesmi prebrali tudi misli v čast bazovski junakom, ki so jih sami zapisali. Uradni del ognja pa se je zaključil z občutenim Vstajenjem Primorske.

Taborniki so na proslavah pri Sv. Ani, v Kranju in na bazovski gmajni prisotni vsako leto. Mladi obrazi so lahko opozorilo, naj nam zahajanje na proslave ne postane običajni obred, na katerega gremo iz navade. Dokler bodo mladi, od otrok, ki zgodovino komaj spoznavajo, do starejših, zavestno zahajali na gmajno in v tišem spoštovanju vedeli, zakaj stojijo na častni straži, bodo štiri bazoviški junaki in vsi, ki so se borili za svojo identiteto, še vedno živeli. (bf)

lja,« se pesnik ni odrekel umetniški žilici. »Tiha večina hodi na proslave in ji je spomin na naše žrtve svet.« Kravos je poudaril, da nas bazovska gmajna kot civilno družbo drži skupaj; tam se zavedamo svoje odgovornosti in zvestobe; pomaga nam, da rastemo z občutljivostjo in sočutjem.

V nadaljevanju je pogled obrnil še na svet, ki je danes mračen in zmeden, na robu revščine, vojne, razpada socialnih vezi in demokracije. Prav ta svet spodbuja danes vstajniški duh. »Ta duh pred 83 leti ni mogel ustaviti krogel iz pušk, a iz tega duha je izšel 8. september in za njim 1. maj.«

»Ko se po tolikih desetletjih spominjamo naše Bazovice, ko pojemo našo Bazovico, ko se v Bazovici počutimo na svojem, je zato, ker je Bazovica še danes rdeča prst, kulturna krajina, srčna ozemljenost naše, slovenske človečnosti«, je zaključil Kravos.

S skupno zapeto himno Vstajenje Primorske se je tudi letošnja slovesnost na bazovski gmajni brez novosti zaključila.

Barbara Ferluga

BAZOVICA 2013 Preko 450 pohodnikov

V niz pobud ob proslavljanju spomina na štiri bazoviške žrtve spada tudi spominski pohod »Bazoviški junaki«, ki ga je planinski odsek AŠZ Slova prvič priredil leta 1980. Takrat se ga je udeležilo 16 pohodnikov in verjetno si njegov pobudnik in »duhovni vodja« Viktor Stopar niti v sanjah ni mogel predstavljati, da bo z leti ta njegova pobuda doživela tak razcvet.

V nedeljo zjutraj se je iz Bazovice odpravilo nad 450 pohodnikov iz zamejstva, Slovenije in Hrvaške, veliko se jih je skupini pridružilo med samim pohodom, tako da je bilo udeležencev preko 500. Tudi starostni razpon udeležencev je bil velik, razveseljiv je podatek, da je bilo med njimi veliko družin z majhnimi otroki (najmlajši, 6 mesečni Uroš, je na pohodu »sodeloval« v očkovem nahrbtniku ...), kar pomeni, da je med nami res veliko takih, ki se želijo tudi s pohodom pokloniti spomnu štirih bazoviških junakov.

Pohod so z združenimi močmi priredili AŠZ Slova, SK Devin in SPDT v sodelovanju z ZSSDI in Uradom RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, potekal pa je po ustaljeni progi od Bazovice do Jezera, Drage, Gročane do Kokoši, od koder so se udeleženci spustili na bazovsko gmajno tik pred začetkom osrednje proslave.

Najzvestejši udeleženci so bili tudi tokrat nagrajeni s spominskimi značkami ali posebnimi priznanji, delom umetnika Pavla Hrovatina.

ŠOLSTVO - Začetek pouka na večstopenjskih šolah pri Sv. Jakobu, Sv. Ivanu in v Nabrežini ter v vrtcu v Šempolaju

V klopi sedlo 913 učencev in dijakov Na elektronske dnevnike bodo še počakali

Pri Sv. Jakobu podaljšali projekt na temo gibanja - Pri Sv. Ivanu ponovno šola v naravi? - Nabrežina v projektu Comenius

Poletne počitnice so nepreklicno mimo, za učence in dijake je napočil čas, da se vrnejo v šolske klopi. Tako je včeraj zjutraj šolski zvonec naznanil začetek pouka na večstopenjskih šolah pri Sv. Jakobu in v Nabrežini ter na šoli Vladimirja Bartola pri Sv. Ivanu in v občinskem vrtcu v Šempolaju, kjer je v klopi sedlo 913 malčkov, učencev in dijakov.

Sv. Jakob: dvorišče gostilne Pavan pomembna pridobitev

Včeraj zjutraj je bilo v vrtcih in šolah šentjakobskega večstopenjskega zavoda vse živo: v klopi je sedlo 188 otrok, od katerih 81 v vrtcih, 85 v osnovnih in 22 na Nižji srednji šoli Ivana Cankarja. »V bistvu smo ohranili, kar je bilo v prejšnjih letih,« nam je povedal ravnatelj Marijan Kravos, ki je poudaril veliko povpraševanje za mesto v otroških vrtcih, predvsem pri Sv. Jakobu, kjer bi potrebovali še petnajst mest.

Pomembno pridobitev pa predstavlja možnost koriščenja obnovljenega pokritega dvorišča bivše gostilne Pavan, kjer bodo lahko razvijali gibalne dejavnosti, zato so na šoli za leto dni podaljšali projekt na temo gibanja Gibam se, učim se, rastem. Poleg tega obstaja želja, da bi na nižji srednji šoli poleg dveh že obstoječih rednih podaljškov ob torkih in četrkih uvedli še enega ali dva neobvezna podaljška, da bi delovanje krožkov premaknili v popoldanske ure. Že v začetku šolskega leta pa bi začeli s podpornimi dejavnostmi za učence s težavami, vendar to je vezano na razpoložljiva sredstva. V uvajanje elektronskih dnevnikov pa bodo šli postopoma: pri tem so se vse šole povezale v mrežo, da bi videle, kaj jim lahko nudi ministrstvo oz. da bi prejeli slovensko različico. A do tega je še daleč.

Sv. Ivan: naraslo število učencev

Podobnih misli kar se tiče uvajanja elektronskih dnevnikov je bila ravnateljica Večstopenjske šole Vladimirja Bartola pri Sv. Ivanu Carolina Visentin, za katero bo verjetno to trenutek globljega razmisleka, ker nimajo še slovenske različice4,

več fotografij na
www.primorski.eu

Prvi dan pouka je bil vesel in razposajen, nekatere pa je že začela bremeniti »teža učenosti« ...

KROMA

obenem imajo na zalogi še večje število papirnatih dnevnikov, ki jih je treba uporabiti.

Drugače pa imajo letos na svetoivanskem večstopenjskem zavodu višje število učencev kot lani: letos jih je namreč

355, od katerih 47 v vrtcih, 191 v osnovnih in 117 na NSŠ Sv. Cirila in Metoda, učenci pa so po posameznih vrtcih in šolah porazdeljeni zelo enakomerno. Na naslednjih srečanjih učnega kadra se bodo posvetili načrtovanju novih oz. nadgrad-

nji nekaterih že obstoječih projektov, tako bodo letos ponovno skušali uresničiti šolo v naravi in športne tedne, medtem ko na NSŠ Sv. Cirila in Metoda, ki ima tudi glasbeno usmeritev, poteka vrsta glasbenih projektov.

Nabrežina: s projektom Comenius o prvi svetovni vojni

393 malčkov, učencev in dijakov (76 v vrtcih, 185 v osnovnih in 85 na NSŠ Iga Grudna) bo letos štela Večstopenjska šola Nabrežina, ki so ji po besedah ravnateljice Marka Jarca dodelili več ur za pomožno osebje, s katerimi bodo lahko dobro pokrili potrebe predvsem na devinski osnovni šoli Josipa Jurčiča. Drugače je Jarc zadovoljen z dodelitvijo ur učnemu osebju: potrebe pokrivajo s prizadevanjem in s tem, da se dobro zavedajo pomembnosti šole kot institucije v nekem slovenskem okolju. Izgubili so po en razred v Nabrežini in Devinu, pridobili pa enega na celodnevni osnovni šoli 1. maja 1945 v Zgoniku, zadovoljiv je tudi položaj v vrtcih, kjer imajo zaledje, je dejal ravnatelj, ki je glede uvajanja elektronskih dnevnikov dejal, da so bili na šoli že pripravljeni na leto dni praznine zaradi pomanjkanja slovenske različice, to pa bodo v Nabrežini tudi izkoristili za okrepitev elektronskega in tehnološkega sistema, kjer so vrzeli, glede dnevnikov pa je Jarc kritičen tudi do institucij (»v Gorici je pomagala Pokrajina, tukaj nam ne pomaga nihče,« je dejal). Pomembna novost letošnjega šolskega leta pa je, da je bila nabrežinska večstopenjska šola vključena v projekt Comenius, v okviru katerega se bo skupaj z belgijsko in francosko šolo posvetila prvi svetovni vojni.

Preostale šole bodo s poukom začele v prihodnjih dneh. Danes bodo v klopi sedli učenci in dijaki Večstopenjske šole Opčine, v četrtek pa se bo pouk začel na Večstopenjski šoli Dolina ter v tržaških občinskih vrtcih Oblak Niko, Dijaški dom in Modri delfin. (iz)

ŠOLSTVO - Konec poletnih počitnic tudi za višješolce

Včeraj začeli s poukom tudi na liceju Prešeren in zavodu Stefan

Za prvošolce so na liceju Prešeren pripravili sprejem v veliki dvorani

KROMA

Včeraj se je pouk začel tudi na dveh od štirih slovenskih višjih srednjih šol na Tržaškem, točneje na Liceju Franceta Prešerna in Izobraževalnem zavodu Jožefa Stefana, kjer je v šolske klopi sedlo 340 dijakov: 238 jih bo v šolskem letu 2013/2014 obiskovalo licej Prešeren (od teh kar 58 prvošolcev), medtem ko je druga najštevilčnejša slovenska višja srednja šola na Tržaškem zavod Stefan s 105 dijaki, od katerih jih bo prvi letnik obiskovalo 21. Prvošolci bodo ob tej priložnosti v prvem tednu pouka deležni posebnega programa sprejemanja in uvajanja v višješolsko stvarnost s spoznavanjem šole in krajevnega okolja.

Danes se bo pouk začel na Tehniškem zavodu Žige Zoisa, ki ga bo v letošnjem šolskem letu obiskovalo 85 dijakov, od katerih 21 v prvem letniku, medtem ko bodo dijaki Humanističnega in družbeno-ekonomskega liceja Antona Martina Slomška v klopi sedli v četrtek: licej bo letos obiskovalo 74 dijakov, od katerih bo prvošolcev enajst.

K problematiki višjih srednjih šol se bomo še vrnili.

FESTIVAL - 12. izvedba od petka do torka v Mieli

Tisoč filmskih oči

Trst je vsekakor mesto, v katerem cvetijo filmski festivali, saj filmarji in cineasti lahko sodelujejo na kar petih festivalih, kar je za mesto, kakršno je Trst, vsekakor spodbuden podatek. Že ta konec tedna bo Trst začel gostiti 12. izdajo mednarodnega filmskega festivala I mille occhi (Tisoč oči), ki nikakor ne želi biti retrospektivni pregled, temveč festival, ki ponuja kakovostne stare in nove filme, za nameček pa je program zasnovan tudi tako, da bodo do izraza prišle osebe, ki so vezni člen med italijanskim filmom in Trstom. To je na včerajšnji predstavitvi letošnjega filmskega dogodka povedal njegov umeetniški vodja Sergij M. Grmek, ki je zvestim obiskovalcem obljubil pester in raznolik program.

Izvedeli smo, da se bo filmsko dogajanje v Trstu začelo v petek, 13. septembra, še pred tem pa se bo festival predstavil v Rimu v kinu Trevi Državne kinoteke, ki že pet let sodeluje s festivalom Tisoč oči. Uverturo v tržaško dogajanje bo nato predstavljala četrtkova razstava v galeriji Studio Tommaseo, posvečena Caielliju, v petek zvečer pa bodo v gledališču Miela začeli vrteti žanrsko različne dolgometražne in kratkometražne filme. Direktor festivala je dejal, da se vračajo v Mielo, ker trenutno kino Ariston, kjer so izpeljali lansko izdajo, obnavljajo, ob tem pa se je tudi zahvalil javnim ustanovam, ki so sodelovale pri realizaciji letošnjega filmskega festivala Tisoč oči.

Festival bo veliko pozornost posvetil starim in novim filmom in cinema-stom, s svojimi izdelki pa se bo predstavilo kar šest mladih filmarjev, ki se bodo osebno udeležili festivala. Trije projekti mladih cineastov bodo doživeli italijansko premiero. Letošnja izdaja bo pomenila nekakšno nadaljevanje prejšnje izdaje, v sklopu katere so pod drobnogled vzeli delo režiserja Valeria Zurlinija, ki je umrl pred 31 leti, so povedali včeraj. Filmoljubci bodo namreč imeli na razpolago kar dober pregled njegove produkcije in prav njemu bo posvečen petkov otvoritveni večer. Na sporedu ne bodo Zurlinijevi filmi, ampak izdelki, pod ka-

Z včerajšnje predstavitve letošnjega filmskega festivala Tisoč oči

KROMA

tere so se podpisali njemu najljubši režiserji. Ob 17.45 bodo zavrteli dolgometražni film beneškega filmarja Gianija Da Campa z naslovom Pagine chiuse, temu pa bo sledil še en njegov kratkometražni film. Projekcije se bo udeležil tudi režiser. Zanimiv bo tudi večerni program, ki se bo ob 21. uri začel s predvajanjem filma Evangelij po Mateju, pod katerega se je podpisal veliki Pier Paolo Pasolini. Projekcije se bo udeležil glavni igralec v filmu Enrique Irazoqui.

Tudi sobotno dopoldne bo v Mieli v znamenju filmov. Filme bodo začeli predvajati ob 10. uri, veliko pozornosti pa bo najbrž vzbudil film Roberta Rossellinija Francesco giullare di Dio. Do konca sobotnega dne bodo zavrteli še šest filmov. Festival bo sicer trajal do torka, 17. septembra, ko bodo podelili tudi nagrado Anno uno, ki jo bo letos prejel italijanski režiser Franco Maresco. Ob 21. uri bodo v družbi letošnjega dobitnika nagrade zavrteli njegov film Io sono Tony Scott, filmofili pa bodo premierno videli tudi nekaj odlomkov Marescovega najnovejšega izdelka.

Podrobnejši program festivala Tisoč oči je mogoče prebrati na spletni strani www.imilleocchi.com, ob koncu pa naj tudi povemo, da bo za dnevno vstopnico treba odšteti le 3 evre. (sč)

FESTIVAL VILENICA - Danes ob 19.30

Slovensko-italijanski literarni večer v Sartoriju

Dvorana Giorgia Costantini-desa v mestnem muzeju Sartorio (na Trgu Papa Giovanni XXIII) bo nočjo gostila enega izmed Predvečerov Vilenice. Jutri se namreč v Kopru pričinja že 28. mednarodni literarni festival Društva slovenskih pisateljev, ki nosi ime po kraški jami Vilenica.

Tržaški večer, začetek je predviden ob 19.30, bodo sooblikovali trije pisatelji in sicer koroški Slovenec Florjan Lipuš ter Tržačana Mauro Covacich in Marko Sosič. Moderatorica pogovora, ki bo potekal v italijanščini in slovenščini, bo Veronika Breclj, obogatil pa ga bo tudi glasbeni nastop pianistke Ja-

ne Zupančič in flavtistke Lucie Jankovske.

Nocojšnji literarni večer prirejajo Skupina-Gruppo 85, Slovenski klub in Zveza slovenskih kulturnih društev v sodelovanju s Tržaško knjigarno in Glasbeno matico, njegovi soorganizatorji pa so Občina Trst, Pokrajina Trst in Avtonomna dežela FJK. Predvečer Vilenice velja namreč tudi za uvodni dogodek Slofesta, velikega praznika slovenske kulture, ki ga bo ZSKD, v sodelovanju s številnimi partnerji, priredila med 20. in 22. septembrom na Borznem trgu. Njegov raznolik spored bodo na tržaškem županstvu predstavili v četrtek.

OPČINE - V nedeljo s tradicionalno procesijo in mašo

Že 65. Marijanski shod

Vodil ga je letošnji novomašnik Klemen Zalar - Množična udeležba vernikov, pevcev, skavtov in narodnih noš

Procesija se je vila po openskih ulicah

KROMA

Slovenski verniki s Tržaškega so se v nedeljo popoldne na Opčinah zbrali na že 65. Marijanskem shodu, občutenem srečanju ob prazniku Marijinega rojstva oz. malem šmarnu, ki so ga začeli prirejati kmalu po drugi svetovni vojni na pobudo slovenskih duhovnikov.

Tudi letošnjih shod se je začel z molitvijo v župnijski cerkvi sv. Jerneja, od koder je potem krenila tradicionalna procesija z Marijinim kipom, ki jo je vodil letošnji novomašnik Klemen Zalar, ki je zatem tudi daroval mašo ob somaševanju ostalih duhovnikov, med katerimi so bili tudi letošnji jubilarci. Ob množični udeležbi vernikov je procesijo in mašo spremljalo petje Združenega zbora Zveze cerkvenih pevskih zborov, v velikem številu pa so bile prisotne narodne noše ter skavtine in skavti Slovenske zamejske skavtske organizacije, ki so se po končanem slavu tudi zbrali v Finžgarjevem domu, kjer so obudili spomin na doživetja na nedavnih poletnih taborih.

VELIKI TRG - Odbor Danilo Dolci

Spomin na kapitulacijo Italije, 8. septembra 1943

Odbor za mir, sožitje in solidarnost Danilo Dolci je na Velikem trgu v nedeljo priredil javno srečanje, da bi občane, mimoidoče in radovedneže nasploh opozoril na pomemben datum, 8. september 1943 oz. 70-letnico kapitulacije Italije. Poslušalcem so postregli s še aktualnimi vrednotami antifašizma in z vse bolj potrebnim spodbujanjem miru.

Naj opozorimo še, da si odbor prizadeva, da bi občinska uprava spremenila sporno besedilo plošče, ki jo namerava 18. septembra odkriti na Velikem trgu. Gre za ploščo ob 75-letnici razglasitve Mussolinijevih rasnih zakonov, na kateri pa ni sledi o protislovenski nestrpnosti, pač pa le o preganjanju Židov.

VEJNA - Srečanje poslušalcev in prijateljev Radia Ognjišče

Nad 600 romarjev

Nedeljsko srečanje je bilo tudi sklep kolesarskega romanja radijskih sodelavcev

Romarji so dodobra napolnili svetišče na Vejni

Več kot šeststo romarjev iz Slovenije je v nedeljo napolnilo Marijino svetišče na Vejni, kjer je potekalo srečanje poslušalcev in prijateljev slovenske katoliške radijske postaje Radio Ognjišče. Nedeljskega srečanja, ki je predstavljal tudi sklep kolesarskega romanja radijskih sodelavcev Od Marije k Mariji in na katero je poleg romarjev-kolesarjev do Vejne pripeljalo

kar sedem avtobusov, se je s številnimi duhovniki in urednikom Radia Ognjišče msgr. Francijem Trstenjakom udeležil tudi upokojeni ljubljanski nadškof msgr. Alojz Uran, ki je daroval mašo, med katero se je spomnil tako sobotne molitve za mir, za katero je dal pobudo papež Francišek, kot tudi kriznih razmer v slovenski Cerkvi ter pomena svetišča na Vejni.

GORICA-DOBERDOB - Slovenske šole vseh stopenj uvajajo elektronski dnevnik

Špricanje in prikrivanje ocen bosta odslej težko opravilo

Papirnati dnevnik, zbogom! Tudi vse slovenske šole in vrtce na Goriškem čaka v novem šolskem letu pomembna novost, ki bo po eni strani spremenila navade učnega in neučnega osebja ter zmanjšala porabo papirja, po drugi pa bo pospešila komunikacijo med šolami in družinami, katerim bo preko interneta omogočen neposreden pregled nad hčerkinim oz. sinovim delom v šoli. Novosti je ime elektronski dnevnik; svojega papirnatega predhodnika, ki smo ga bili vajeni videti na vsakem katedru, bo na Večstopenjski šoli v Gorici, Večstopenjski šoli Doberdob in ravnateljstvih slovenskih višjih srednjih šol v Gorici nadomestil v prihodnjih mesecih.

»Vse šole v Italiji so lani dobile navodilo iz Rima, naj uberejo pot tako imenovane "dematerializacije" in uvedejo elektronske dnevnike namesto papirnatih. Nekaterim je to uspelo že v minulem šolskem letu, drugim ne. S šolskim letom 2013/2014 naj bi na podlagi nove okrožnice vsi odpravili papirne dnevnike, kar pa ne bo enostavno, saj je ministrstvo nakazalo šolam le del potrebnega denarja. Upoštevati je namreč treba, da imajo mnoge ustanove zastarelo ali nezadostno tehnologijo, zato bi morale ob računalniškem sistemu nabaviti tudi nove računalnike, ipd. Kakorkoli že, mi smo sklenili, da se prilagodimo in stopimo v korak s časom,« je povedala Elizabeta Kovic, ravnateljica Večstopenjske šole Gorica, ki je nosilka projekta šolske mreže MRE.GO.ŠOL, v kateri sta še doberdobska večstopenjska šola ter licejski in tehniški pol iz Ulice Puccini. »Glede na omejena sredstva smo goriške slovenske šole vseh stopenj združile moči. Objavile smo skupen razpis za izbiro podjetja, ki nam bo nudilo novo storitev, in izbrile ugodnejšo ceno,« je pojasnila Kovičeva in pristavila, da je najboljšo ponudbo predstavilo podjetje Infoschool, ki spada v skupino Spaggiari. »Pogoj za prijavo na razpisu je bila seveda dvojezičnost e-dnevnika. Podjetje Infoschool nam je to storitev lahko zagotovilo, saj je že oskrbelo nekatere nemške in francoske šole na Južnem Tirolskem in v Dolini Aosta. Naša ravnateljstva so te dni v stiku s podjetjem, kateremu morajo posredovati prevode za slovensko verzijo e-dnevnika.«

V letošnjem šolskem letu bodo torej odpravljeni tako osebni dnevniki profesorjev in učiteljev, v katere učno osebje beleži ocene, napredek dijakov in učencev ter program, kot tudi razredni dnevniki, kjer so za beleženi odsotnosti, zamude, opomini... »Nov sistem ima vrsto prednosti: ob prihranku - samo na šoli Trinko smo za tiskanje dnevnikov letno porabili 2300 evrov - je pomembno, da bo olajšal delo tajništva, saj bo prenos podatkov avtomatiziran. Prava novost pa je možnost, da bodo imeli starši prek interneta vpogled v del dnevnika in bodo tako neposredno seznanjeni z morebitno odsotnostjo hčerke ali sina, ocenami in programom,« je pojasnila Kovičeva. Uvedba e-dnevnika seveda ne pomeni, da bodo tradicionalne govorilne ure ukinjene - starši bodo še vedno imeli možnost, da se z učitelji in profesorji pogovorijo na štiri oči -, dejstvo pa je, da bodo dijaki odslej z veliko težavo »špricali« in prikrivali negativne ocene.

Za dostop do e-dnevnika bodo starši potrebovali geslo. Le-tega bodo šole posredovale družinam, ko se bo osebje dobro vpeljalo v nov sistem. Usposabljanje se bo začelo ta teden, v prihodnjih mesecih pa bodo na posameznih šolah začeli postopoma odpravljati papirne dnevnike. »Razmišljamo, da bi staršem novost predstavili oktobra, ko bodo potekale volitve v zbornice organe,« je povedala ravnateljica višjih srednjih šol Mihaela Pirih.

Strošek za posamezno ravnateljstvo bo približno 1500 evrov, kar pa je odvisno od izbranega paketa, saj se dnevniki prilagajajo različnim šolskim stopnjam. Pogoj za učin-

kovito delovanje e-dnevnika sta internetna povezava in zadostno število računalnikov. Na nižji srednji šoli Trinko bodo profesorjem priskrbeli nove tablične računalnike, v vrtcih in osnovnih šolah goriškega ravnateljstva pa imajo po vsaj en računalnik, ki je priključen na splet. »Kjer nimamo žičnega ali brezžičnega omrežja, uporabljamo ključ-

ke,« je povedala Kovičeva. Na slovenskih višjih srednjih šolah v Gorici, pravi ravnateljica Mihaela Pirih, že razpolagajo z enim računalnikom na razred, priključen za internet pa imajo v vsaki učilnici. »Na razpolago je tudi wi-fi povezava, vendar je ne uporabljamo.« Na doberdobski nižji srednji šoli imajo kabelski internet v vsaki učilnici.

»Profesorji se bodo posluževali prenosnih računalnikov. Štiri že imamo, nabavili bomo še dva,« je napovedala Klanjščková, po kateri bodo z vsaj enim računalnikom razpolagale tudi vse osnovne šole in vrtci. »Kjer nimamo internetne povezave - npr. na Vrhu -, si bomo pomagali s ključki,« je zaključila Klanjščková. (Ale)

DOBERDOB-ROMJAN-SOVODNJE - Začetek novega šolskega leta

Vrnitev v šolske klopi

Prostorske težave ostajajo, v tem trenutku pa je na prvem mestu rešitev problema avtobusnega prevoza za nižješolce

Vrtec (zgoraj) in nižja srednja šola v Doberdobu (spodaj) K.B.

Šola v Romjanu (zgoraj) in na Vrhu (spodaj) BUMBACA, K.B.

»Prvi šolski dan je bil zelo živahen, težav pa ni bilo.« Tako je povedala Sonja Klanjšček, ravnateljica Večstopenjske šole Doberdob, na kateri se je včeraj začelo novo šolsko leto. V klopi se je vrnilo okrog 267 učencev osnovnih šol in 118 nižješolcev, prag vrtcev pa je prestopilo 193 malčkov. »Tudi tokrat smo prve ure namenili predvsem medsebojnemu spoznavanju ter uvajanju novih otrok,« je povedala Klanjščková, ki je obiskala vrtce in šole v Doberdobu in Romjanu, danes pa bo uspešno šolsko leto zaželela še otrokom, ki obiskujejo vrtce in šole v sovodenski občini.

Tudi letošnje šolsko leto bodo na Večstopenjski šoli Doberdob zaznamovale prostorske težave. Problem romjanske osnovne šole bodo kot doslej rešili z uporabo bližnjega župnišča, kjer bosta imela pouk dva ra-

zreda, rupenski vrtec pa bo deloval na sedežu civilne zaščite na Vrhu. Gradbena dela na stavbi doberdobske nižje šole, ki so jo na novo preplekali, naj bi se zaključila čez nekaj mesecev, do takrat pa bo en razred imel pouk v stari osnovni šoli Voranc. »Kar se prostorske stiske tiče, v primerjavi z lanskim letom ni sprememb, upamo pa, da bomo v dogovoru z ronško in tržiško občino, romjanskim združenjem staršev in podjetjem APT čim prej našli primerno in varno rešitev za avtobusni prevoz nižješolcev,« je povedala Klanjščková, ki je včeraj popoldne z zadnjimi predlogi seznanila starše. Danes se bo pouk začel v slovenskem višješolskem centru v Ulici Puccini, v četrtek pa bo na vrsti še slovenska Večstopenjska šola v Gorici. (Ale)

TRŽIČ - Promet V strateški legi velik razvojni potencial

Dežela Furlanija-Juljska krajina mora izkoristiti svojo strateško lego, zato pa mora okrepiti svojo mednarodno vlogo in mora biti prisotna na omizjih, ob katerih se odločajo evropske prometne strategije. V to je prepričana deželna predsednica Debora Serracchiani, ki z zanimanjem gleda na evropske projekte na področju mobilnosti, v katere je skupaj s slovenskimi in hrvaškimi partnerji vključena tržiška občina. Serracchianijeva poudarja, da bi bilo mogoče evropski denar pridobiti tudi za posodobitev železniškega vozlišča pri San Polu in tudi za ovrednotenje pristanišča Portorosega. Deželna predsednica se je včeraj udeležila srečanja v Trziču, na katerem so predstavili cilje evropskega projekta SETA, v okviru katerega si prizadevajo za posodobitev železniških povezav med srednjo Evropo in severnim Jadranom. Serracchianijeva je poudarila, da je treba na novo razmisliti odnose in sodelovanje med pristanišči iz Severnega Jadrana, v Trziču pa je treba čim prej poglobiti kanal pred pristaniščem, kar bi luki zagotovilo dodatni razvoj.

Tržiška županja Silvia Altran bo danes v Ženevi na zasedanju združenja UNECE - delovnega telesa Združenih narodov, ki se ukvarja z mobilnostjo - skupaj z županom z Reke Vojkom Obersnelom in zastopnikom koprške občine predstavila projekt SETA in potencial pristanišč iz severnega Jadrana.

Serracchianijeva se je včeraj v Trziču srečala tudi v vodstvom industrijskega konzorcija. »Nimamo dolgov in poslujemo uspešno,« jo je opozoril njegov predsednik Enzo Lorenzon, kljub temu pa je Serracchianijeva poudarila, da namerava sistem konzorcijev iz Furlanije-Juljske krajine racionalizirati, saj je ustanov, ki naj bi koordinirale gospodarski, prometni in industrijski razvoj, odločno preveč.

ŠTANDREŽ - Soča Zahtevajo podatke o pretoku

»Brez točnih podatkov o pretoku ni mogoče ničesar zahtevati.« Tako poudarja Marjan Brescia, predsednik združenja sKultura, glede zahtev konzorcija za bonifikacijo posoške ravnine po večjih izpustih vode iz solkanskega jezusa. »Podatki o pretoku v Solkanu so v realnem času na razpolago na spletu, tako da točno vemo, koliko vode je v Soči. Na italijanski strani pa ni nobenih podatkov in meritev, tako da ne vemo, koliko vode je namenjene namakanju, koliko proizvodnji električne energije in koliko je ostane v reki,« poudarja Brescia in opozarja, da so letos poleti skozi solkanske zapornice spuščali povprečno po štiri kubične metre več vode kot lani. »Ko je bil med letošnjim poletjem pretok najnižji, so v Solkanu spuščali 20 kubičnih metrov vode na sekundo, lani pa okrog 16. Zato so vsakoletne polemike in zahteve po večji količine vode povsem iz trte izvite, saj ne temeljijo na konkretnih podatkih in meritvah,« poudarja Brescia. Po njegovih besedah je nekdanji štandredski rajonski svet že leta 2003 zahteval od konzorcija podatke o pretoku vode skozi razne jezove in namakalne kanale v goriški pokrajini, odgovora pa seveda ni prejel. Zdaj podatke zahteva združenje sKultura, katerega predsednik Brescia je prepričan, da bi jih moral konzorcij po zgledu Slovenije objavljati na spletu v realnem času. (dr)

V Kopru dve navijaški coni do konca EP

KOPER - Tudi v drugem delu EuroBasketa bosta v Kopru odprti dve navijaški coni, na Ukmarjev trgu in v Taverni, kjer si bo možno ogledati tekme na velikem zaslonu. Poskrbljeno bo seveda tudi za pester spremljevalni program in gostinsko ponudbo. V prvem delu EuroBasketa si je prenose tekem slovenske reprezentance na velikem zaslonu vsakodnevno ogledalo več kot 1000 obiskovalcev.

Kršitev miru in kraji računalnikov

KOPER - Strah, da bodo navijači v Kopru zaradi preglobokega gledanja v kozarec, povzročali težave policistom, je bil do zdaj - kot kaže - odveč. Sicer vedno zelo skopa poročila koprskih policije govori le o nekaj izgreznikih v lokalih in več nočnih kršitvah javnega miru, vendar niti ni mogoče razgrajanje zanesljivo povezati s samim prvenstvom. Zabeležili pa so krajo računalnika znamke Asus v medijskem centru! Drug računalnik so v Portorožu izmaknili finskemu državljanu.

SKUPINA V KOPRU - Italija v 2. fazo nepremagana

Predržni in samozavestni

Italija - Švedska 82:79 (27:20, 43:48, 63:63)

Italija: Aradori 16 (4:6, 3:7, 2:2), Gentile 19 (4:4, 6:14, 1:3), Rosselli 3 (-, -, 1:1), Vitali 7 (2:2, 1:5, 1:1), Poeta, Melli 11 (-, 44, 1:1), Belinelli, Diener, Cusin 7 (5:5, 1:4, -), Datome (-, 2:3, 1:3), Magro, Ciciarini 12 (-, 6:8, -).

Švedska: Hakanson 5, Skjoldebrand 2, Kjellbom 6, A. Gaddefors 2, T. Massamba 2, Grant 6, Jerebko 21, B. Massamba, Rus, Taylor 28, V. Gaddefors 6.

KOPER - Italija prva v skupini, Finska v drugem krogu celo z dvema točkama, Grčija naprej, a že skoraj brez pravih možnosti. Turčija in Rusija na ravni ... Švedske. To je razplet koprskih skupine EuroBasketa v Sloveniji. Nepričakovano, skoraj senzacionalno.

Italijanska reprezentanca, ki ji je malo kdo pripisoval kaj možnosti, med pripravami na letošnje prvenstvo pa je drug za drugim izgubljala igralce, je pravo presenečenje skupine. Že od vsega začetka je pokazala veliko mero požrtvovalnosti, izjemno moštveni duh in jasen koncept igre, vendar so to lastnosti, ki pravzaprav od vedno odlikujejo italijanska moštva. Kar pa je presenetljivo, iz tekme v tekme - in posebno v nedeljo proti Grčiji - so »azzurri« igrali vse bolj predržno in učinkovito. Ne le Belinelli in njegov bodoči kolega v NBA ligi Luigi Datome (pravi all around player), temveč tudi drugi igralci, na primer Aradori in mladi talent Gentile (kopija, ne le fizično, očeta Nanda), celo rezervni play maker Ciciarini, centra Melli in Cusin, so presenetili s suvereno igro in znatno dozo samozavesti. Namesto, kot doslej, mojstri podajanja (in s tem prelaganja odgovornosti na soigralca) so se Italijani doslej na EP izka-

22-letni Nicolo' Melli je s Furlanom Marcom Cusinom samozavestno igral pod košem

ANSA

zali kot mojstri igre 1:1, v kateri čisto vsak (posebno pa štirje mušketirji Belinelli, Aradori, Gentile in Datome) izmenično prevzema odgovornost v prepričanju, da bo zadel. Skratka, čeprav se je pokazalo, da je bila skupina v Kopru vse prej kot železna (Rusija in Turčija pod vsako kritiko), bo treba na Italijo v nadaljevanju prvenstva zelo resno računati. Formula EP je takšna, da je Italija z eno nogo že v četrtfinalu, saj ji zdaj v skupini F druge faze v Stožicah, ko se bo pomerila s tremi najboljšimi ekipami iz skupine C, najbrž zadostuje le ena

zmaga, morda pa celo nobena. Moštvo trenerja Pianigianija bo resen tekmelec tudi za Slovenijo, kot navsezadnje tudi Finska, ki je pridobila v Kopru veliko simpatij. V Stožicah se bo za nameček predstavila bolj spočita kot mnogi drugi njeni tekmeči, saj je bila večerjšnja tekma zadnjega tekmovalnega dne v Kopru proti Švedski zgolj formalnost. Od Italijanov res ni zahtevala porabe preveč fizične energije, še manj mentalne, čeprav so pred iztekem izenačenega dvoboja (utrjeni Belinelli ni igral) Italijani hoteli zmagati in jim je naposled to tudi uspelo.

»Priznam: nisem pričakoval petih zmag. Za nas je bil ta prvi del intenziven tečaj pridobivanja izkušenj, zelo smo napredovali, toda igrati moramo vedno na višku svojih moči, sicer naša storilnost takoj pade, posebno še, ko začnemo izgubljati preveč žog,« je po tekmi s Švedi povedal selektor »azzurrov« Pianigiani. O naslednji fazi le na kratko. »Hrvaška ima štiri, pet pravih talentov in bo lahko računala na štiri, pet tisoč navijačev. Slovenija igra z izjemno intenzivnostjo, dvorana pa bo dihala za njo. Španija je Španija. Ne mine tekma, da ne bi vsaj enkrat dobila krila in jo je zato težko zaustaviti,« je prihodnje nasprotnike opisal Pianigiani.

Finski košarkar Salin ima »fans club« v Trstu

Ali ste vedeli, da ima igralec finske reprezentance Sasu Salin svoje podpornike tudi v Trstu? Na facebook strani je Sasu Salin fans club Trst zbral 187 všečkov, med njimi je tudi veliko zamejskih navijačev. Navijaško skupino so ustanovili leta 2010, potem ko je Salin - sicer igralec Uniona Olimpije - skupinico zamejskih navijačev navdušil na tekmi Union Olimpije. Salin nam je potrdil, da je o navijaški skupini seznanjen.

Zgodba opisuje sodelovanje narave in ljudi, moštveni športni duh in zdravo tekmovalnost. Bralci bodo lahko spoznali Lipka in Roka

V.S.

Pravljica o Lipku za vse prvošolčke

Slikanica Lipko in KošoRok avtorja Primoža Suhodolčana z ilustracijami Gorazda Vahna je izšla že pred začetkom EuroBasketa. Slikanica je že v prodaji, prvošolčki slovenskih tržaških in goriških osnovnih šol pa jo bodo dobili v dar. Tako je napovedala pedagoška svetovalka Andreja Duhovnik Antoni je na seminarju slovenskih šolnikov.

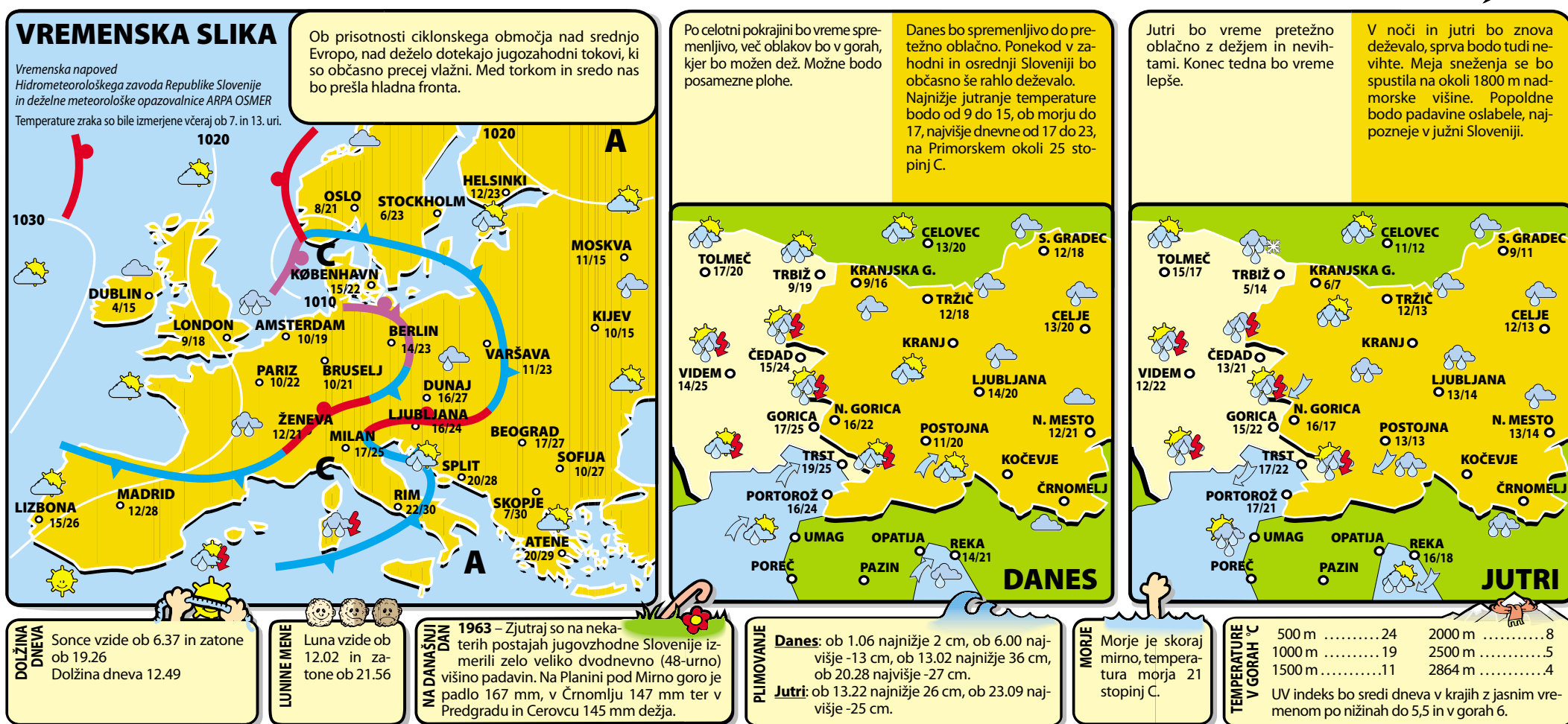
»Mati Rusija«

ROBI JAKOMIN

Primorski dnevnik v Areni Bonifika

DARIA

V Andih po štirih mesecih našli izgubljenega

BUENOS AIRES - Argentinski reševalci so rešili 58-letnega Urugvajca, ki se je pred štirimi meseci izgubil v Andih. Raula Gomeza Cincuneguija so v nedeljo opazili v zavetišču na gori Sardinna na višini približno 4500 metrov. S policijskim helikopterjem so ga prepeljali v bolnišnico v mestu San Juan. »To je čudež,« je dejal guverner San Juana, Jose Luis Gioja. Vodja bolnišnice Victor Olmos je povedal, da Gomez okrevna na intenzivni negi, sicer pa je v dobrem zdravstvenem stanju, bil je le dehidriran. Po navedbah policije se je Gomez prehranjeval s sladkorjem in rozinami, ki jih je imel s seboj, pa tudi s hrano, ki jo je našel v planinskih zavetiščih. Gomez je izginil maja, ko je bil na poti z motorjem iz Urugvaja v Čile. Tam se mu je pokvaril motor in odločil se je, da bo Ande prečkal peš.

V Turčiji je začel veljati sporni zakon o alkoholnih pijačah

CARIGRAD - V Turčiji je začel veljati sporni zakon o alkoholnih pijačah, ki ga je sprejela konservativna islamska stranka premiera Recepta Tayyipa Erdogana. Novi zakon prepoveduje prodajo alkoholnih pijač po 22. uri ter v bližnji okolici mošej in sol. Prav tako zelo omejuje oglaševanje alkoholnih pijač in zapoveduje objavo opozoril. Proti novemu zakonu so protestirali številni Turki in Erdoganu očitali islamizacijo Turčije. Nad zakonom ni navdušen niti predsednik turškega ustavnega sodišča Hasim Kilic, ki je med drugim dejal, da »ukrepi brez podpore javnosti škodijo demokratični vladavini prava v državi«.

Literarni natečaj Založništva tržaškega tiska

Po koncu začetek

Johan K.

Johan K. je s počasnim korakom stopil mimo mestnih vrat in se po ozki ulici opotekel proti glavnemu trgu. Za njim je bila dolga pot. V mandraču so se na valovih juga pozibavali čolni, gajete in ribiške barkače. Zrak je bil ta večer v vročini brez veterja nasičen in težak. Kot sunek ga je udarilo v trebuh.

Prekletlo življenje, prekletlo ime, ki so mi ga nadel!

Tujost samotnosti, jalovost in čudna vdanost, kolobarjenje, beg, sta že davno postala način preživetja. Lahko bi si rekli, lahko bi si lagali, da se je umaknil, da je zbežal iz velikega mesta, lahko bi preigral obrambne mehanizme, samo vseeno mu ne bi nič pomagalo pred resničnostjo zgrešenosti, zavoznenosti življenja, ki je bilo za njim. Ne samo, da ga je družina izobčila, bil je brez prijateljev, preteklost je bila grozeča gmošta, polna strašljivih podob.

S težavo je v temi s pogledom poiskal svetlobo oljenk in redkih sveč, ki so brlele na okenskih policah. V eni izmed mnogih krčem so pijani mornarji metali karte in igrali moro skupaj z mestnimi ribiči, ki so mrtvo sezono utapljali v neskončnih popivkah. Enako kot ostirji so prežali na svoje žrtve, ki so imele vsaj toliko pod palcem, da je bilo za čašo rujnega ali še boljše za kupo tropinova z žižolami, ki je s svojim pekočim strupom mehčal možgane in zabrisal ostre robove sveta. Mestni veljaki, mešetarji in trgovci so se odpravljali v postelje, po deseti uri je po mestu vladala samo še sodega. Rdeče prosojna svetloba je vabila v grešno hišo in Gina si ta večer ni obetala kaj prida strank. Vse je šlo narobe to poletje, ribiški ulov je bil nikakršen, trgovina s soljo in olivnim oljem je zamrla, iz večjih krajev beneške republike so prihajala črnogleda novice o koleri, črni kugi, ki je trkala na vrata obalnih mest. Izza mestnega obzidja je bilo slišati klicarjev glas, ki je naznanjal, da je bilo troje vrat zaprtih in vse do zore tujec ali popotnik ni mogel vstopiti v mesto, ki je bilo ovito v meglico sopen.

Gina je razprostrla hladno laneno tkanino preko stare hrastove postelje, ki je kraljevala v vegasti sobi za goste. Veliki zidni kamni so se preko dne segreli in zdaj so vse do jutra žarčili toploto. Vsi prostori so imeli mala rešetkasta okna, vonj po plesni, urinu in iztrebkah se je v smradu širil po ulicah.

Johan K. je prvič šibko potrkal na lesena vrata z malo lino. V trenutku so se mu odvrtle podobe zadnjih dni, ko se je kot preganjana žival potikal po razbeljeni pokrajini. Ničesar ni puščal za seboj, v mestu pod gradom ni mogel več ostati, preveč se je bal, da znova konča za zidovi ječe. Prvi dan pešačenja si je izbral stranske poti, komaj, da je kaj zaužil, ves čas je oprezal za kočijami in vozovi, ki so mu le redko potovale na jug. Preko dne se je prebil ob reki do jezera, kjer je prenočil. Pokrajina je postajala kamnita in neprijazna, korak vse bolj negotov in počasen. V popotni bisagi je imel le nekaj oblek, prepečenec, sol in čutarico z vodo. Niti pogled na ravno črto morske gladine, ki se je dotikala obzorja, ga ni vznemiril kot pred časom, ko je obiskal znanca iz otroških dni, ki se je preselil iz velikega mesta na deželo. Ozka steza se je ves čas spuščala in vročina je bila vse bolj neznozna, enako smrad, ki se je širil iz bližnjega smetišča, ki so ga preletavali veliki, snežno beli galebi.

In potem je proti večeru drugega dne zagledal ciganski tabor z ognjem. Troje voz je bilo postavljeno v krogu, konji pa so se prosto pasli. Zavidal jim je, tem ciganom, ki so potovali iz kraja v kraj, svobodo, to, da so bili kljub vsemu povezani med seboj. Opazoval je debele ženske v pisanih krilih s pipami v ustih, male razcapance, ki so veseli in nasmejeni tekali sem in tja med tem, ko so moški nad plapolajočim ognjem pekli oskubljenke ptice nabodene na leseno palico.

Zakaj se nisem rodil kot cigan, je pomislil. In ko je tretji dan potoval ob obali, se ni mogel izogniti nasadom trte in oljk, bevskačočim psom in kmetom, ki so se skupaj z družinami odpravljali na polje.

Niti opazil ni, ko je pred njega stopil stražar.

Pozna ura je, boste vstopili?

Da, vstopil bom.

Vas pa še nisem videl v našem mestu, veste, jaz vse poznam, vse vem, gotovo ste forešt.

Ni ga razumel, močneje, je potrkal ob les in na prag je stopila Gina.

Kar naprej, le vstopite.

Gina, putana, tako zadušljivo je, mar ti nikoli ne spiš? Vi pa, forešt, gotovo se še vidiva. (odmev korakov, ki se oddaljujejo)

ŠIFRA: ZBOGOM

Prosim, le naprej v moje skromno domovanje. Na pročelju pod velbom, ki ga je krasil mali beneški lev so bile narisane tri papige in postelja. Nekaj ulic stran ob fontani je bilo slišati pijansko kruljenje. Prenočišče iščem. Pri meni nudim še kaj več kot prenočišče. Samo spal bi rad. Prav, prav, le stopite z menoj. Stopala je dva koraka pred njim po ozkem stopnišču. Sobica je bila majhna in neugledna, a čista, z zamreženim oknom, obrnjeno k morju.

Vidite, to je moja najboljša soba, lahko rečem, da ima prekrasen razgled na morje, če vam to seveda kaj pomeni in če si boste zaželeli družbe. Saj veste, kaj mislim, sem vam na voljo, ne spim, tako slabo spim, po štiri, pet ur na noč, samo pozvonite, zvonec je na hodniku, voda in nočna posoda enako, nisem draga, prav res ne in povem vam, še noben moški se ni pritožil.

Prav nič ga ni vznemirjalo belo, mahedravo meso pod svilnato haljo, ničesar drugega si ni želel kot to, da se končno naspi.

Končno je le odšla in mu naklonila kisel nasmešek.

A ravno zaradi zbitosti in utrujenosti ni in ni mogel zaspati, izgubljal se je v vročinskih prividih.

Dušenje in mrzel pot, brezoblične gmote in kričanje, odmev udarcev biča in vreščeci ženski glas. In potem valovi, voda do ust, strah, zadušljivi strah.

Bil je galjot na ladji, ki je tonila na morskno dno, verige so ga oklepale, naj se je še tako mučil, se ni mogel rešiti železja, ki ga je vleklo na dno. Streslo ga je, v skoku je sedel na posteljo in globoko dihal. Stopil je do okna in začutil odrešujoči hlad vetra.

Saj je v redu, vse je v redu.

PO KONCU ZAČETEK

Literarni natečaj Založništva tržaškega tiska

GLASUJEM ZA:

Johan K.

ŠIFRA:

Zbogom

Objavljeno v Primorskem dnevniku dne 10. septembra 2013

IME IN PRIIMEK _____

KONTAKT (telefon ali e-mail) _____

Odrezek pošljite na naslov Založništvo tržaškega tiska, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst ali oddajte v Narodni in študijski knjižnici v Trstu.